

PENTAGONSKÉ NOVINY

Informácie o dianí v MIXklube a v MIXáčiku v bratislavskom Pentagone

Leto 2014

www.dfsr.sk

www.mixklub.sk

Občasník

Bežný deň v MIXklube

„Čau Peťo! Ako sa máš?“, vítam kolegu, ktorý práve prišiel na službu. „Fajn. Kto dnes robí?“, s úsmevom odpovie. „Ty, Barča, Simča, ja v Mixklube a Ivanka v Mixáčiku.“, odpoviem. Do otvorenia máme ešte 30 minút. Otváram si krabicu pizze, prísadnem si ku kolegyniam a začíname debatu o tom, čo sa včera v centrách udialo. V rozhovore nás preruší známa melódia. To už zvoní deti s otázkou: „Kedy otvoríte?“ Keďže je 15:00, otvárame bránu našich centier. „Ja chcem bicykel!“, „Prihlás ma na počítač!“, „Simča, daj mi pingpongovú raketu!“, „Prosím fa, ideš so mnou spraviť projekt do školy?“, počujem odšadiaľ.

Vychádzam na terasu spolu s menšími chalanmi a dávam im loptu. Ideme si dole na trávnik zahrať futbal. „Samo, zober ma na koňa.“, prosí Dávidko. Vyložím si ho na plecá a spolu s deťmi nesieme futbalovú bránku na naše improvizované ihrisko v parku. Cestou ešte poviem skupinke detí, že keď sa rozhodnú ísť do klubu, nech pozametajú terasu od slnečnicových semienok, ktoré tam nalúskali. Začujem mierne frflanie, no Vaneska si rovno berie metlu a zmetá ich na kôpku. S chalanmi hráme kráľa strelcov. „On nebude hrať s nami.“, hovorí Martinko a ukazuje prstom na Peťka. Martinkovi hovorím, že klub je pre všetkých a kto nechce s druhými hrať, nemusí, má na výber. Martinko sa rozhodne hrať i s Peťkom. Chalani sa pretekajú kto kopne väčšiu pecku. Dosť ma štípu z toho ruky. Popri futbale dbám, aby sa spravodlivo deti striedali na kolobežkách, bicykloch a korčuliach. Starší chalani ma prídu požiadať, aby som vyriešil konflikt, ktorý sa vyskytol pri hokeji. Mám radosť, ako sa nakoniec dokázali dohodnúť, aj keď si pri tom trochu

ponadávali. Keď sa vystriedam s kolegyniou Barčou, ktorá ide von, zamierim do kresliarne.

Je tu len pár detí, ktoré si vymaľovávajú či hrajú človeče. Denisko sa mi príde pochváliť akého vtáčika vyrobil z papiera s Barčou. Ocením ho, aké pekné farby vybral a spolu ho zavesíme na stromček z papiera, ktorý je na okne. Prichádzajú väčšie deti. Tlapneme si rukami a oslovujem ich, ako sa majú, ako im ide škola. V ich potmehúdskom úsmeve čítam, že dnes v škole neboli. A tak sa zaujímam, čo sa stalo, že sa im nepodarilo do školy prísť. Neodpovedajú mi priamo, ale téma rozhovoru sa rozvinie a rozprávame sa o budúcnosti, možnostiach, aké škola prináša, brigádach, zamestnaní a o tom, aký chcuť mať život. Počas debaty riešim konflikt menších chlapcov, ktorí sa vyhrotili až do potýčky. Chalani nevedeli svoje emócie upokojiť a tak som ich poslal von z klubu so slovami, že keď sa ukludnia, môžu sa vrátiť. Z kresliarne som sa presunul do haly.

S Mirkom si hráme pingpong na dva vyhraté sety a on mi pri tom hovorí, kde dnes na brigáde. Veľmi by chcel ísť s nami na futbalový turnaj, no už má 19 rokov a tak nemôže. Po polhodinke sa k nám pridá ešte päť detí a hráme kolotoč. Ich úsmev, nasadenie a výkriky hovoria o tom, že sa zabávajú a je im fajn. Kevin upozorňuje ostatných, keď porušia nejaké pravidlo. Vnímam, ako mu na tom záleží, aby bola spravodlivosť a ocením ho za to. Pozerám na hrajúce sa deti a spomeniem si na čas,

keď nikto z nich pingpong hrať nevedel. A teraz im to ide super. Mám radosť keď vidím, ako niečo dokážu, keď im na tom záleží. Stolný futbal si dnes všimli len malé deti, ktoré veselo krútili tyčami, aj keď nevedeli na vysoký stôl.

Poslednú trištvrtinu hodinky na službe strávim s deťmi pri počítačoch, kde striadam Peťka. Starám sa, aby sa každých 15 minút deti na počítačoch menili. Chalani hrajú hokejové turnaje, radujú sa pri každom góle, iní pretekajú na autách. Dievčatá sú na facebooku, všeličo si pošušávajú. Dovtipil som sa, že riešia chlapcov a vzťahy. „Samo, chcela by som si vytlačiť fotky.“, obráti sa na mňa Nikolka. „Jasne.“, hovorím jej a fotky už o chvíľu vychádzajú z tlačiarne. S úsmevom poďakuje a ukazuje ich kamarátke. Uvedomím si pri tom, ako majú tieto deti rady tlačene fotky a spomínanie na minulosť. Zrazu vidím, ako Peťo búcha do klávesnice. Zaujímam sa, čo sa deje

a vravím mu, že keď ju bude ničťi naďalej, rozhoduje sa, že nebude môcť počítač používať. Nereaguje na mňa a svojmu hnevu dáva naďalej priestor. „OK, keďže búchaš aj naďalej do klávesnice, rozhodol si sa, že na PC ďalej nebudeš. Choď od počítača preč.“, vravím. Nechce sa mu, no keďže si na svojom trvám, nakoniec odchádza. Šiesta hodina sa približila a tak deťom oznamujem, nech pomaly vypnú počítače.

Je 18:00. S kolegom a kolegyniami odprevádzame deti von z centier. Deti si poberú svoje malinovsky, čipsy a pokojne odchádzajú so slovami na rozlúčku. Dávidko sa ešte vráti pre svoju mikinu a Tóno vybehne zo skrine, kam sa schoval, aby tu bol dlhšie. „Čau Samo, zajtra je otvorené?“, lúči sa Dávid. „Áno, bude otvorené. Ahoj.“, odpovedám a zamávame si. Popri zamykaní dverí vidím, ako si Dávid veselo poskakuje po terase. Usmejem sa a pošlem mu v duchu odkaz: „Vidíme sa.“

Pentagon Inak?!

Už názov našej organizácie (Detský fond Slovenskej republiky) vyjadruje, prečo sme v roku 1998 k bratislavskému Pentagonu vo Vrakuni prišli. Vedeli

sme, že je tu veľká skupina detí, ktoré trávia väčšinu času na ulici a táto lokalita ponúka len obmedzené možnosti na zmysluplné trávenie voľného času. A samozrejme každý z nás pozná, staré známe: Kto sa hrá, nehnevá! A kto sa nehrá....

Od hry s deťmi na ulici pri Pentagone a na chodbách Pentagonu sa projekt postupne nabaľoval počtom detí, aktivitami, aj veľkosťou priestorov. V roku 2004 sme založili MIXklub - nízko-rahové centrum pre deti a mladých ľudí. V roku 2007 sme otvorili MIXáčik - nízko-rahové rodinné centrum. Kluby sme realizovali v prenajatých priestoroch. Projekt sa posunul v roku 2012, na vyšší stupeň, kúpou vlastných priestorov priamo v Pentagone. V Pentagone sme začali a sem sme sa aj vrátili.

MIXklub má dnes 10 rokov svojej existencie. Je to dôvod bilancovať, oslavovať, aj dôvod zase sa posunúť ďalej.

Keď máme centrá otvorené, navštíví nás 60 - 70 klientov. Tí, ktorí nás navštevujú nás poznajú. Naším ďalším cieľom je, aby nás lepšie poznala miestna komunita, jej obyvatelia. Pre lepšie spoznanie, by mohli slúžiť aj tieto Pentagonské noviny, prostredníctvom ktorých, sa vám chceme predstaviť a prihovoriť.

Naše občianske združenie cez MIXklub a MIXáčik urobilo a robí veľa. Chceme však viac! Naším mottom na ďalšie obdobie je: „Pentagon Inak!? Čo môžeme spolu urobiť?“

Našou túžbou je, aby táto lokalita pri Pentagone bola príjemným miestom pre život. A k tomu potrebujeme aj vašu podporu. Veľmi nás poteší váš záujem. Keď si budete všimáť naše aktivity, podporíte nás svojou návštevou, prípadne sa zapojíte do naplánovaných aktivít.

Ako dlho trvá kým sa predsudok zmení? Je to 5 rokov, viac alebo nikdy? Poďme spolu búrať predsudky o Pentagone, ktoré sa nie vždy zakladajú na faktoch.

„Napriek problémom v Pentagone aj policajné štatistiky ukazujú, že počet trestných činov sa v tejto lokalite znižuje. Na Stavbárskej ulici, kde je Pentagon, polícia v roku 2012 zaznamenala 130 trestných činov, z toho 81 prípadov súviselo s drogami; v roku 2013 polícia riešila v tejto lokalite 71 trestných činov a 46 sa týkalo drog.“

Alena Synková,
riadiťka Detského fondu SR

Prečo „nízky prah“?

Existujú ľudia, ktorí nevedia prečo a ako by sa mali usilovať o zmenu: všetky svoje možnosti a schopnosti už vyčerпали alebo stratili nádej, rezignovali a odmietajú o akýkoľvek zvrát usilovať. Míňajú sa so štandardnými službami, ktoré sú pre nich určené a nevyhľadávajú pri riešení svojich problémov nijakú štandardnú inštitucionálnu pomoc.

V sociálnych službách tiež existujú bariéry (sociálne, rasové, komunikačné, ekonomické), či už na strane poskytovateľov alebo na strane adresátov, ktoré využívaniu týchto služieb bránia. Nízko-rahový prístup sa snaží akékoľvek sociálne, psychologické alebo technické bariéry odstrániť a umožniť maximálnu dostupnosť služieb bez registrácie, poplatkov, obmedzení rasy, rodu, národnosti alebo náboženského vyznania.

Nízko-rahové služby tak prichádzajú do reálneho a konkrétneho životného priestoru ľudí, ktorí majú svoj životný spôsob, skúsenosti a bežné starosti, prežívajú svoje ťažkosti a problémy. Nízko-rahové služby sú preto orientované na potreby ľudí a na základe dobrovoľného kontaktu pracujú s ich skutočnými možnosťami a príležitostami v ich každodennej realite a aktuálnej situácii.

Detský fond
Slovenskej republiky
www.dfsr.sk

Projekt je podporený programom Aktívne občianstvo a inklúzia, ktorý realizujú:

NADÁCIA PRE DETI SLOVENSKA
CHILDREN OF SLOVAKIA FOUNDATION

soc'za

Dnes budem s tebou

Väčšina ľudí si predstaví prázdninový denný tábor niečo lepšie ako nuda pre tie deti, ktoré rodičia počas práce nemajú kam dať. Rodičia našich detí z MIXklubu celoročne nevedia kam dať svoje deti, alebo skôr ich vôbec nezaujímajú, kde ich deti sú.

Keď sa naučíš trochu kráčať v tejto džungli, prejdeš povestnou „Michalskou bránou“, ktorá nevyzerá ako tá v meste, v ktorej zdržíš dych, aby si si niečo prial, ale zdržíš dych preto, lebo je pokrytá tisícami čuraniek. Prejdeš a objavíš malú čistinku, na ktorej sa povaluje šatstvo, špaky, vďaka združeniu Odysseus injekčná striekačka iba raz za čas, človek unavený životom a drogami, skapatý potkan, rozbitá stolička, igelitka Tesco. A za čís-

Julko nešiel, mama nedokázala vybaviť pre neho preukaz poistenca. Odprevadil nás na zástavku. Zostal sám.

V pondelok, to je prvý deň týždňa, štartujeme. Ešteže ma tá Lubka zobudila, zbalila mi veci a vytiahla ma z toho brlohu... Môžem cvaknúť listky?... Kedy tam už budeme? Partizánska lúka. Deti behali ako splašené a užívali si všetky tie preliezačky, húpavky, a zákutia iba pre deti... jéééééééé potok... Musím získať body a získať medailu - „Majster Šikula“. Bude to asi Noro, ale skúsím. Čo to vlastne treba? Byť priateľský, pustiť starších v autobuse, zdvihnúť papier... špina? Jáj keby som teraz bola v Pentagone určite by som vyhrala a nazbierala tisíc bodov...

domov, akosi sa v tej prírode necítia doma.

Ďalší deň bežíme na loď, samozrejme posledný. Kapitán nám niečo nakladá... Nestretnúť ho, nevadilo by. Kto by ale riadil loď? Nastupujeme. Dosť stiesnené podmienky, všetci si už sedia, rodičia so svojimi deťmi, na svojich istých obsadených miestoch na palube. Tam si nesadneme, pozorajú na nás ako na opice. Našli sme si miesto, samozrejme v podpalubi, pekne pri krabičke pozor plyn, na ktorom je položený popolník.

Pri výstupe z lode sa Radko zakuklil do mikiny. Niečo sa mu zdalo nefér? Nemala tá Kristinka doňho štuhať, alebo je rozmazaný? Kráčame raz,

tá moja mama, ktorá šľape, došla už domov a žili sme opäť spolu ako rodina. Nevie, čo si priali ostatné deti, ale nech tá studňa plní tie prania, lebo na ňu pošlem Rudka!!!

Vylodujeme sa... Posledná zástavka v americkom rýchlom občerstvení, kde sme deťom kúpili hamburgery. Barborka si strká kúsok hamburgera do zadného vrecka, Simonka si odložila kúsok hamburgera aj s obalom a s krabičkou: Tento kúsok zoberiem mame domov, aby mi s tatom aj kamarátmi uverili, že som bola v Mekáci. Aj keď pre nás bežných ľudí, ktorí si žijeme svoje bežné nenáročne životy, je Mekáč úplne bežným, niekedy až odpudzujúcim zariadením rýchleho občerstvenia, pre naše deti bola táto návšteva miernou halucináciou.

Posledný deň, ostrieľaní rekreanti z čistinky na pomedzí Tallinu a hory Pentagon, sa vybrali na poslednú dobrodružnú cestu - smer Aquapark - Senec. Hlavná stanica. Zas utekáme, dílno tá vedúca, kde je? Nevie kúpiť tie listky alebo čo? Deti visia na dverách vlaku a čakajú kedy dobehne s listkami. Konečne. Podarilo sa. Vlak čakal iba

na nás a pohýna sa. Chalani sa usadili samostatne v kupé, s maminou a s dvoma dcérami a niečo si tam rozprávali. Teta mamina sa miľo usmieva a dcéry sa chichocú... Už iba kúsok, Barborka, to zvládneš. Vidíš tam tú strechu? Tak to je už aquapark. Rudko s výkrikmi orangutana v kombinácii s hyenou vykrikuje šifry do vesmíru... Kedy pôjdeme dnu? Rýchlo kušte, dojedzte to. Ja už chcem ísť dnu, kričí Radko. Rudko si líha pred vchod... A zas ohňostroj v očiach detí: tobogán, šmyklavky, teplá a horúca voda... Barborka sa niekde stratila, suchce si to po kupku ako doma, v o 10 čísel väčších maminých plavkách. Je nájdená pri cudzej tete. Vyzerali ako keby hovorili ako sa dá najlepšie upiecť štrúdlá. Rudko po stýkrát stojí s otvorenou gambou pred šmyklavkou a tupo hľadí do vrchu. Plavčík po stýkrát vstáva a opäť počúť píšťalku. S neveriacimi očami sa má pýta: Je Váš? Ten patrí k Vám?

Tento týždenný, denný tábor bol pre mnohých jediným prázdninovým výletom, a bola to často jediná možnosť kedy deti boli chválené, pohladené a odmeňované.

tinkou stoja dvere a za dverami kúsok niečoho iného - MIXklub.

Tento kúsok neznámeho sveta pozval deti na týždňový výlet ako vzduchodou. Nepoznané, neznáme, príťažlivé a neuveriteľné...

Kam pôjdeme? Na Partizánsku lúku. Nevedia, čo je partizán a poriadnu lúku z akýchsi Nizkych Tatier si nevedia predstaviť ani v najneuveriteľnejšom sne. Tehelné pole poznám, tam sa chodím niekedy kúpať, aj keď je tam studená voda. Radšej chodím na Delfín. Devín? Čo to je? Hrad? Pôjdeme loďou. To som ešte nešla, dosť sa bojím. Aquapark Senec to som už počula, na to sa najviac teším. Paráda. Beriemi. Idem do toho. Čo to odo mňa chcú? Preukaz poistenca - listok na mesiac? Mama síce nevie čo to je, ale pokúsím sa jej to vysvetliť. 7-ročný

Prebehneme okolo bezdomovcov, ktorí nám obsadili ohnisko a v lese si spravili kuchyňu „all inclusive“ s ohňom, ktorý by im závidel kde - aký skautík. A už sedia deti pri ohnisku, mraky sa zafahujú a niekto sa stále pokúša zapáliť oheň. Niektorí z detí povie, že to treba očúrať. Barborka si pripravila špekáčik, tečú jej už slinky a stále nič. S iskričkami v očiach sa pokúša upiecť si špekáčik nad plameňom horiacich novín. Všetko je mokré a bude ešte viac. Mali by sme ísť. Fúka. Bežíme, padajú prvé kvapky. Veľa kvapiek, leje. Barborka realizuje freestyle na blate - spadla. Schovávame sa pod malú strechu pri jazere. Je krásne. Dýchame čerstvý vzduch a prší, prší a prší. Pozeráme na opustené ohnisko, chrúmeme jablká, chlieb s horčicou a surový špekáčik letí do neznáma. Deti chcú ísť už

dva, tri, palica, klobúk... Ako to je? Nevie si to zapamätať: dopredu, dozadu, nabok a späť.

Zas stojíme a žobremo! Sme na Devíne. Ako môže vstup na tú kopu kameňa stáť 130 korún? Na to nám grand nestačí! Zlava sa podarilo!

Síce vydlážený, ale kopec riadny... Prší. Schovávame sa pod najbližšiu strechu a to je maličké múzeum. Tam stojí stvorenie, dobrá teta, ako z iného sveta, nie z toho dravého. Rozpráva o vykopávkach a hladká naše deti po vláskoch. Keby len vedela koľko „džuve“ (vši) sa tam prechádza, veselo si tam žije...aj tak by ich asi hladila... Chlapček môj, chvíľočku počúvaj a potom mi povieš, čo sa ti najviac páčilo. Neštuchajte sa, veď to sa nerobí, detičky moje milé... Studňa plní prania, tak zavrite všetci oči a aj ty môj...Aby

Služby, ktoré MIXklub a MIXáčik ponúkajú:

- kontaktná práca,
- situačná intervencia,
- vzdelávacie aktivity – doučovanie a predškolská príprava,
- prevencia,
- informačný servis,
- základné sociálne poradenstvo,
- krízová intervencia,
- kontakt s inštitúciami v prospech klienta,
- voľnočasové aktivity: stolný tenis, stolný futbal, počítače - internet, tvorivé dielne, hračky a hry, outdoorové aktivity: futbal, hokej, kolobežky, korčule, skejty, bicykle, holahop
- nastavbové aktivity: denný letný tábor, vikendovky, športové turnaje, výlety, pobyty na rozvíjania sociálnych zručností

Prostredníctvom všetkých týchto služieb sa MIXklub a MIXáčik snažia o to, aby:

- vytvárali bezpečné a podnetné prostredie,
- rozvíjali sociálne a životné zručnosti,
- podnecovali tvorivosť a fantáziu,
- podporovali aktívnu participáciu na dani v centrách,
- vytvárali priestor pre lepšiu komunikáciu a porozumenie,
- viedli k samostatnosti a zodpovednosti za seba aj voči druhým,
- podporovali rešpektovanie odlišností a vzájomnú toleranciu,
- predchádzali alebo zmierňovali následky sociálno-patologických javov,
- pôsobili preventívne voči drogovým aj nelátkovým závislostiam,
- poskytovali psychosociálnu podporu pri zvládání konfliktných životných situácií.

Aktivity mimo komunity

Po vzájomnom bližšom spoznaní sa s deťmi a rodičmi, ktorí navštevovali MIXklub a MIXáčik, sme sa rozhodli prinášať im ďalšie zážitky, aktivity, informácie, pri ktorých budú zažívať radosť, posilňovať svoju hodnotu, rozširovať si vedomosti, učiť sa novým zručnostiam, zlepšovať vzťahy. Mať tak možnosť zlepšiť kvalitu svojho života.

Začali sme organizovať pre deti a mladých letné denné tábory, kde sme navštívili zaujímavé miesta Bratislavy, vikendové pobyty v prírode zamerané na zážitky i prevenciu zneužívania návykových látok, rizikového sexuálneho správania, vikendový pobyt pre rodičov s deťmi na podporu ich vzťahu, päťdňové tábory na podporu životných zručností, zúčastnili sme sa mnohých športových turnajov, navštívili rôzne kultúrne akcie.

Každý, kto sa niektorej akcie zúčastnil, urobil rozhodnutie ísť sa pozrieť mimo svojho domova, komunity, kde žije každý deň. Pozrieť sa na nové neznáme miesto ide človek, ktorý chce vidieť a zažiť niečo nové a zároveň má dávku odvahy. Z rozprávania tých, čo sa akcií zúčastnili viem, že sa im to oplátilo. Vnímam čo si odtiaľ priniesli - radosť, z ktorej čerpajú silu, upevnili a zlepšili si vzťahy, priniesli si skúsenosti a vedomosti, ktoré raz môžu využiť v živote, objavili a videli nové miesta, čím si rozšírili rozhľad. A hlavne zažili iný svet a jeho pravidlá, hodnoty, vzťahy. Môžu si tak niečo z toho prinešť do svojich životov a robiť veci inak ako doteraz.

Je dobré sa niekedy pozrieť mimo nášho každodenného sveta. Môže nám to prinešť nové pohľady, zážitky. Budeme rásť.

Prečo sa venovať deťom do 6 rokov a ich rodinám?

V MIXklube sme sa od začiatku dennodenne stretávali s veľkou skupinou detí pod 6 rokov a ich rodičmi, ktorí chceli navštevovať MIXklub a využívať naše služby, ale MIXklub nemal kapacitu - ani priestory ani ľudí, ktorí by sa im mohli venovať v uspokojivej miere.

Preto sme v r. 2007 vytvorili nízokprahové rodinné centrum pod názvom MIXáčik. MIXáčik je určený pre deti do 6 rokov a ich súrodencov a rodičov. V MIXáčiku a v MIXklube sme si uvedomili, že prvé roky života dieťaťa sú kľúčové pre formovanie osobnosti. Rodičia sú prvými najdôležitejšími ľuďmi v ich živote. Mnohí rodičia, už v súčasnosti, sú zároveň bývalými deťmi MIXklubu.

Postupne sme zisťovali, že je oveľa ťažšie získať si na spoluprácu rodičov, ktorí boli pôvodne v centre našej pozornosti, než ich malé deti. Do popredia sa dostali deti a rodičia sa prehupli na druhé miesto. Napriek tomu sme sa nechceli vzdať práce s rodinou, s ktorou sme chceli pracovať ako s celkom. Približujeme ich k vlastným deťom, poskytujeme im priestor, kde majú možnosť s nimi príjemne tráviť čas, učíme ich, ako s nimi komunikovať, prejavovať city. Zároveň u nás získavajú informácie (deti, bývanie, práca), možnosť si trochu oddýchnuť, porozprávať sa.

Deťom poskytujeme predškolskú prípravu, hry, pri ktorých sa učia nové veci zábavným spôsobom, terapiu hrou v pieskovisku.

Na Slovensku a aj v Čechách sme unikátnym centrom tohto typu so záujmom a aktívnou prácou s tak malými deťmi. MIXáčik nám priniesol rozšírenie vekovej skupiny, viac kontaktov v rámci jednej rodiny, kde sa otvárajú možnosti práce s celou rodinou, súrodeneckými vzťahmi. Ďalším prínosom je to, že tým, že deti do 6 rokov sú veľmi citlivé na utváranie vzorov, modelov správania a vzťahových väzieb, sú ako špongie, ktoré nasávajú všetko čo vidia.

Z rozprávania pracovníkov/čok MIXklubu sú deti, ktoré prešli MIXáčikom, nastavené celkovo kamarátskejšie, poznajú pravidlá v MIXklube a aj zodpovednejšie k nim pristupujú. Sú otvorenejšie, viac nám dôverujú. Sú celkovo aktívnejšie, nie je to pre nich cudzie prostredie, sú už adaptované. Alebo: „Pamätám si malého Peťka, keď k nám začal chodiť, nechcel sa s nami rozprávať, vyhýbal sa kontaktu, utekal pred pracovníkmi, nezapájal sa do aktivít. Po čase v MIXáčiku a teraz v MIXklube je komunikatívny a aktívne využíva možnosti klubu.“

Vďaka MIXklubu a MIXáčiku...

Som sa naučil pracovať s hrnčiarskym kruhom.
Ferkó 10 si v rámci tvorivých dielní vyrobil krásnu misku.

Som vyrobila darček pre svoju mamu.
Zuzka 12 v rámci kresliarne vyrábala pohľadnicu ku Dňu matiek.

Zaviazat šnúrky.
Peťko 7

Som sa naučil, že štyria dokážu zachrániť viac ako jeden.
Erik 6 v rámci predškolskej prípravy, kde v tímovej hre zachraňovali zvieratka.

Som sa naučil písať písmená.
Šimon 8 vďaka dlhodobému doučovaniu v MIXklube.

Upieť pizzu a muffiny.
Zdenka 10 v rámci tvorivej dielne.

Aj keď ma nikde nechcú, do MIXklubu môžem vždy prísť.
Rišo 14, ktorého za jeho nezvládnuté správanie neprijímajú v škole, doma a už ani medzi rovesníkmi.

Som sa naučil púšťať šarkana.
Gabo 17 si prvýkrát živote v MIXklube skúsil púšťať šarkana.

Som zistila, čo je to električka.
Barborka 8 na výlete do Starého mesta v rámci denného letného tábora.

Som sa naučil postaviť snehuliaka.
Dávid 7 v rámci bežného otvorenia MIXklubu.

Som sa koňovala a zistila som, že z ovce sa vyrába vlna.
Zdenka 9 na návšteve farmy v rámci denného letného tábora.

Som sa naučil postaviť búdku pre vtáčiky.
Janko 11 v rámci tvorivej dielne stavil búdku.

Som cestoval prvýkrát loďou.
Paľko 12 na výlete na Devín loďou v rámci denného letného tábora.

Bol som prvýkrát stanovať a naučil som sa založiť oheň.
Laco 15 v rámci pochodu na zrúcaninu Pajštún.

Som prekonal smrť mojej mamy.
Miro 12, ktorý viac než rok denne chodil, za konkrétnym pracovníkom a plakal mu v náručí a rozprával sa s ním o smrti svojej mamy.

Ospravedlniť sa druhému.
Krištína 10

50 dôvodov Prečo ich máme radi/y:

- pretože keď tam prichádzam, zdá sa mi, že mi v srdci znie Džamajské reage,
  - pretože ma vítajú tak ako nikde inde - objatím, alebo ma úprimne medzi rečou pošlú do kelu a ja viem, že ma radi vidia,
  - pretože čakajú len na nás, „ešte koľko?... kedy otvoríš?“
  - pretože v rómštine je slovko ďakujem,
  - pretože aj keď je tam vonku veľký chlad, ja cítim veľké teplo,
  - pretože Barbora „give mi five“ (daj na to),
  - pretože sa tu každý deň konajú futbalové turnaje storočia,
  - pretože sa tu odohrávajú neveriteľné príbehy, ale nie ako z bulváru,
  - pretože oni to tu zijú,
  - pretože vás strhne ich spev, rytmus a tanec a máte zimomriavky,
  - pretože vás niekto chytí za ruku a povie ty budeš môj otec,
  - pretože veľa ľudí nechápe,
  - pretože napriek všetkému chce byť policajtom,
  - pretože povie „nechaj ju, ona je normálna“,
  - pretože je „buzerant“,
  - pretože si 7 ročné dievčatko dá samé budík, aby mohlo ísť do školy,
  - pretože si rozprávajú rozprávky o kukláčoch,
  - pretože si do nemoty pozerajú album so svojimi fotkami,
  - pretože sa ti zdôveria,
  - pretože niekedy trepú také hovadiny,
  - pretože ma vedia rozosmiať,
  - pretože máme Guinnessov rekord džúz (vší) na hlavu,
  - pretože pán „Arak“ so psikom si nedá pokoj s kaserom,
  - pretože sa vedia rozprávať o láske,
  - pretože si pustia jednu pesničku 120 krát dokola,
  - pretože „kde je zas ten Uhorka? Zabijem ho“
  - pretože sa radi hrajú na súd,
  - pretože keď sa im niečo nepáči, tak to oplývajú,
  - pretože sa ťa opýta „ja nemôžem byť skinedáčka?“
  - pretože milujú malé detičky,
  - pretože spotreba ping pongových loptičiek na jeden deň je tisíc,
  - pretože sa bijú kto bude zbierať smeti,
  - pretože najväčšia nadávka je „Mikuláš“,
  - pretože aj keď média tvrdia niečo iné, v Pentagone gádzom nejde o život,
  - pretože naše deti sú múdre, šikovné a krásne,
  - pretože skoro všetko vyjadrujú krikom,
  - pretože nevedia ako vyzerá kaktus,
  - pretože dávajú nádherné prezývky,
  - pretože aj keď nemáme kameru a magnetický zámok, funguje to,
  - pretože nikto z nich nemá hodinky,
  - pretože ti vráti raketu, ktorú pred pol hodinkou ukradol,
  - pretože som za to naňho pyšná/ý,
  - pretože tam chcem byť s nimi práve teraz,
  - pretože aj keď sa zotmie (zmráka) s nimi sa nebojím,
  - pretože každý máme svoje sny,
  - pretože ich označujú za neprispôsobivých,
  - pretože viem že veľmi chcú, ale nevedia čo,
  - pretože ťa objímu, keď to najmenej čakáš a najviac potrebuješ,
  - pretože ako povedali sami oni „cigáni idú do neba a gádzovia tiež“
- a posledné päťdesiate „pretože“ je na Vás...a je ich ešte určite tisíc...

Som sa naučil, že keď niečo zničím, tak to môžem opraviť a nie vyhodiť.
Dano 13, ktorý sa rozhodol rešpektovať pravidlá MIXklubu a rozbitú stoličku opraviť.

Mám priestor, kde môžem uskutočniť svoje prvé tanečné vystúpenie.
Ester 12, ktorá si sama v MIXklube zorganizovala dievčatá, naučila ich tanec a naplánovala vystúpenie pre ostatné deti.

Nerobiť neporiadok na miestach, ktoré mám rada.
Lucia 15, ktorá už teraz upozorňuje druhé deti, keď urobia neporiadok, aby si to po sebe upratali.

Si viem založiť mail a napísať životopis.
Števo 16 v rámci bežného otvorenia MIXklubu na počítačoch.

Nám v 14-tich a 16-tich rokoch vyšlo cédečko „Duo Rom Čajka“.
Odmalička Peťko spieva a Vladko hrá na klavír. MIXklub k 5. výročiu vydal týmto talentovaným chlapcom cédečko.

Som si našiel kamaráta.
Erik 9, ktorému sa nedarí v škole, má rečovú chybu a všetci si z neho robia srandu v MIXklube stretol Reného a teraz už všetko robia spolu.

Toto je príbeh viacerých detí, ktoré trávajú svoj čas v MIXklube a v MIXáčiku.

MIXÁČIK

V MIXáčiku sa otvárajú brány fantázie dokorán, rozprávkové bytosti a hračky sa prihovarajú malým deťom zo všetkých strán, voláme ich trpasličkovia, ktorí potrebujú veľa bezpečia a čistej radosti dotykame sa tak neveriteľne zblízka prostredníctvom obvyčajnej ľudskosti.

Klingi si stavia z megatvarov obrovského koňa, cvála na ňom a volá, nech prídu dve sanitky, Laurita sa na tom smeje, volá ho, poď so mnou budeme spolu variť bez servitky. Marselko sa na nich mračí, lebo ho bota bez ponožky tlačí, Samko už rodi, poďme mu rýchlo na pomoc, nech bábätko sa narodí, tu strácame nad pohľadom tradičnú moc.

Zažívame krstiny, aj iné drámy rodiny, plačú pri nás, smejú sa, tu môžu byť všetkým, čím sú, češú si vlasy v salóne, a nehanbia sa, nech to je tak ako to prirodzene chcú. Pri schovávačke všetkým trčia nohy, a kričia hľadaj ma, pozri, oni tam zas šušajú, idete piatykrát do tej istej skrýše, ten priestor nenaľknete, aj tak vám s dušou hýbe.

Jedia nám plastelínu a zo šmykľavky skáču hlavičky, teraz sme nahnevani, už ticho detičky! Maminy, tatovia, robia najlepšie ako vedia, veľmi sa tešíme, keď prídu a o snoch a o trápení nám povedia.

O nešťastnej kvetinke a osamelom levovi

Bola raz jedna kvetinka, ktorú zabudli polievať každý deň. Prestala rásť, a preto bola nešťastná, pomaly vädla.

Íšiel okolo lev. Podišiel ku kvetinke. Bol smutný, lebo nemal žiadnych kamarátov. Nikto sa s ním nechcel hrať, pretože mal strapatú hrivu.

Lev sa jej opýtal: „Chceš byť moja kamarátka?“ „Áno, ani ja nemám kamarátov.“ Začali sa rozprávať. Kvetinka mu povedala: „Moji rodičia ma nepolievali.“

Lev objal kvetinku a sľúbil, že ju bude polievať každý deň.

autorka a ilustrátorka: Vikinka P. 7r., MIXklub

Športový duch Pentagonu

Chlapci a dievčatá navštevujúce MIXklub a MIXáčik už roky hrdo hája ich farby na športových podujatiach. Od roku 2006 sa pravidelne zúčastňujú turnajov vo futbale, pingpongu, vybíjanej, či olympijských hier, kde súťažia s deťmi z iných nízkoprahových klubov. Vo svojej zbierke majú už peknú kôpku víťazných pohárov.

Svoje tréningové centrum majú v priestoroch nízkoprahových centier MIXklub a MIXáčik, kde sa vo voľnom čase venujú cibreniu svojho športového umenia. Denné tréningové dávky pingpongu im pomáhajú zlepšovať reflexy, pri hokeji a futbale si posilňujú tímovosť a bojovného ducha a kondíciu si zlepšujú na korčuľoch, bicykloch, kolobežkách.

Na zápasoch a pretekoch žien svojich miláčikov dopredu nadšenci/kyne z radov samotných súťažiacich. Sú veľkou podporou a ďalším hráčom či hráčkou na ihrisku.

Chuť športovať, túžba zlepšovať sa a radosť, ktoré sprevádzajú turnaje, značia, že športový duch Pentagonu stále žije.

Víťazstvo futbalistov z MIXklubu

Úspech zaznamenali mladí futbalisti z MIXklubu aj na Nízkoprahovom cupe 2014, kde v konkurencii ôsmich tímov vybojovali víťazstvo a priniesli do Pentagonu ďalší pohár. Chlapci ukázali svoje odhodlanie, tímového ducha, vzťah k fair play a samozrejme aj športovú kvalitu. Aj vďaka nej pozval dvoch chlapcov do športového tímu Different Colours United pozorovateľ z kampane Šport spája – rôzne farby, jedna hra.

Aj to je dôkazom, že v Pentagone vyrastajú nadané deti. Máme nádej, že pôjdu v šlapajách svojich predchodcov. Držme im palce!

MIXklub a MIXáčik sú určené pre deti, mladých ľudí od narodenia do 18 rokov a ich rodičov, resp. blízkych príbuzných, ktorí trávia svoj voľný čas na ulici, pohybujú sa v rizikovitom prostredí a nevyhľadávajú iné typy pomoci.

Nájdete nás v Petagone na Stavbárskej 38. Z parku uvidíte farebné schody vedúce na terasu, ktorými sa dostanete až k nám.

MIXklub a MIXáčik sú otvorené	
Pondelok	15:00 – 18:00
Utorok	15:00 – 18:00
Streda	15:00 – 18:00
Štvrtok	15:00 – 18:00

Urobme poriadok v Pentagone

V MIXklube a v MIXáčiku pravidelne organizujeme prevenčné dni, na ktorých sa venujeme témam, ktoré deti a mladých ľudí zaujímajú, alebo ich považujeme za dôležité (Deň bez násilia, Deň o zdraví, Deň o rasizme). V roku 2014 sme sa rozhodli venovať aj neporiadku, odpadu a špíne v našom okolí.

Počas prevenčného dňa o odpade sme učili deti separovať, recyklovať a zbierať sme smeti. V spolupráci so Zelenou Hliadkou upratovacie aktivity pokračovali i v iné dni. Využili sme možnosť kontajnerov a vyzbierali sme množstvo listov a konárov, ktoré boli v pentagonskom parku už roky. S aktivistom Zelené Hliadky Vladom deti vyrobili smetné koše. Poriadku a čistote sa naďalej venujeme často a pravidelne. Veľmi nám záleží, aby sme tu mali čisto a držíme sa rímskeho porekadla - Te e dvora žuži, the andro kher žužes = Ak je na dvore čisto, bude aj v dome.

Na textovej o obrazovej podobe Pentagonských novín sa podieľal kolektív autorov/-iek: Barbora Brichtová, Samuel Lamačka, Ivana Pitková, Alena Synková

DETSKÝ FOND SLOVENSKEJ REPUBLIKY je občianske združenie (založené r. 1990), ktoré konkrétnymi aktivitami chráni práva dieťaťa.

Pomáha hlavne deťom so zdravotným postihnutím prispievaním na kompenzačné pomôcky - **Konto Bariéry**, pomáha sociálne ohrozeným skupinám - **MIXklub** - nízkoprahové centrum pre deti, **MIXáčik** - nízkoprahové rodinné centrum, organizuje aktivity na pomoc rodinám s deťmi s poruchami pozornosti, hyperaktivity (ADHD) a poruchami správania - **Hyperaktívne deti v rodine**.

Detský fond Slovenskej republiky, Stavbárska 38, 82107 Bratislava, tel.: 02/43422634, 43634354, e-mail: dfsr@dfs.sk, npdm@dfs.sk, web: www.dfsr.sk, www.mixklub.sk, facebook: www.facebook.com/dfs.sk, www.facebook.com/mixklub

Partneri

PROGRAM ŠVAJČIARSKO-SLOVENSKEJ SPOLUPRÁCE
 SWISS-SLOVAK COOPERATION PROGRAMME
 Schweizerische Eidgenossenschaft / Confédération suisse / Confederazione Svizzera / Confederaziun svizra / Slovenská republika
 Na projekte sa finančne spolupodieľajú Švajčiarska konfederácia a Slovenská republika. Blokový grant pre MVO a podporu partnerstiev švajčiarsko-slovenskej spolupráce realizuje Nadácia Ekopolis v spolupráci s partnermi nadáciou SOČIA a Karpatskou nadáciou.

Bratislavský samosprávny kraj
Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky Rada vlády pre prevenciu kriminality
gsk GlaxoSmithKline

NOVÝ CAS (Nezávislý denník)
nadácia pontis
 srdce pre deti
SITA SLOVENSÁ TLAČOVÁ AGENTÚRA SLOVAK NEWS AGENCY
SAP
borgis ADVERTISING

MINISTERSTVO PRÁCE, SOCIÁLNYCH VEČÍ A RODINY Slovenskej republiky
BRATISLAVA
Vrakuňa mestská časť hlavného mesta SR Bratislavy
Asociácia dobrovoľníckych programov pre deti a mládež
ČAS česká asociace streetwork
KTY Komunitná nadácia Bratislava plníme pranie darcov

Johnson Controls
NADAČNÝ FOND TELEKOM
NADÁCIA VÚB
Kaufland
ALLEN & OVERY
corporate consulting group
moderny nabytok

JOLLY JOKER
Slovnaft
smiit
ZDRAVIE.SK
SIEMENS
The American Chamber of Commerce in the Slovak Republic
FULLSERVIS KANCELÁRSKA TECHNICA
FARLESK